

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Nr. 5846/1901.

Esamenul de calificare cu candidații la preoție, prescris prin statutul organic și prin Regulamentul special, se va ține în sala consistorială de aici Luni în 24 Septembrie și următoarele zile ale lui Septembrie st. v. a. c. (7 Oct. st. nou) cu începere la ora 9 înainte de amiază.

Ceea-ce se notifică celor interesați spre știre și acomodare.

Arad, la 5/18 Septembrie 1901.

Consistorul eparchial gr. or.
român din Arad.

Exempla trahunt.

În viața omenească, cel mai puternic mijloc de-a influența, de-a provoca indemn, este exemplul.

Dacă influențează asupra omenirii în general, cu atât mai mare va fi influența exemplului asupra copiilor, asupra educațiunii plăpânde generații, generației în formațiune.

De aceea nu numai pentru satisfacerea legilor D-zești și legilor morale, — ci chiar și din punct de vedere pedagogic, este în interesul neamului, ca aceia cărora s'a încrezut conducerea și educarea tinerelor noastre vlăstare, să fie oameni exemplari, să aibă o viață atât privată cât și publică demnă de respect și normativă. Cei-ce vîd în dascăl pe omul învățat, pe omul de frunte, cei-ce aud din gura lui principii religioase-morale, trebuie să-l vadă în practica vieții la înălțimea principiilor pe cari le propagă, căci „credința fără fapte moartă este“ și „longum iter per precepta, breve per exempla.“

Dacă binele ce-l aduce exemplul bun este de un efect fericitor, cât de grozavă este plaga ce va

provoca lipsa de demnitate, meschinăria și inconștiența dascălului, pentru impregiurimile sale!

Nu odată ne-am ocupat de chestiuni de această natură la acest loc; și nici când n'am lipsit de a îndemna, învăța și de deștepta învățătorimea, luminându-i calea pe care are să meargă și căutând să-i inspirăm sentimentul datoriei, demnității, sentimentul grațitudinii și blîndeței, ca arme, cu cari luptînd în viață, să le comunice și întărească și în sufletele tinere și nestrucate, încredințate lor, pentru a le educa.

Ne-am bucurat și ne bucurăm întotdeauna când am văzut și vedem învățătorimea noastră la muncă, fie în particular fie în asociațiuni și reuniuni; autoritatea noastră bisericească nici când n'a închis ochiul de priveghere și îngrijire asupra învățătorilor; nici când n'a încetat de a face tot posibilul pentru ridicarea nivelului învățătorilor noștri, din toate punctele de vedere și de-a promova interesele învățătorimii și reuniunilor ei; — și cu toate astea, exemple ce ne pun pe gânduri, dat ne-a fost să vedem, cu ocaziunea recentei întruniri constituante pe baza statutelor noi, a Reuniunii învățătorilor din părțile banatice ale Diecesei.

Ingratitudine strigătoare la cer, față cu cei-ce au ostenit pentru a scoate această Reuniune din nămoalele în care ajunsese, par'că un act de teroare, așa zicînd, a săvîrșit o bandă, act de haiduci, nu de învățători, în contra unui mare binefăcător al lor, pentru a introna în chiote de beție în presidenție pe șeful unei șleahțe stăpînite de ambiții nedemne, reprezentînd spiritul destructiv.

Și elementele cari s'au pretat la un astfel de joc, duse ca după căprării, sunt: . . . dascăli români confesionali!

Exemplul acesta l'au dat educatori de ai viitoarelor noastre generații!

Măhnirea, rușinea și îngrijorarea ne cuprinde . . .

Scriptura însă ne învață, că lemnul ce nu e bun se taie și în foc se aruncă!

Predică,

pentru Dumineca înainte de Înălțarea Sf. Cruci.

„Și precum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului.“
(Ioan III. 14.)

Iubiților Creștini!

O pregătire sfântă ne stă înaintea ochilor noștri; numai puține zile ne despart și de crucea sfântă, anghira cea mare a creștinilor, care va ancora în casele noastre. Buzele noastre cele nevrednice se vor sfinți prin atingerea prea curatului lemn, și trupul cu sufletul creștinului cu o întărire se va îmbrăca în ziua Înălțării cinstitei și de viață făcătoarei cruci. Pentru a ne împărtăși de puterea Sf. Cruci, datorință sfântă avem ca creștini a ne pregăti spre acest praznic de întărire încă mai de înainte, a ne lumina duhul nostru cu cuvântul Domnului. Insași biserica noastră cât de înțelepțește a lucrat, așazănd, ca în Dumineca de azi, care e înaintea Sf. Cruci, să se facă pomenire de crucea Domnului, care nu peste multe zile se va arăta de către preoții bisericii, credincioșilor de pretutindeni.

Cine nu asteaptă cu dor o zi mare ca aceasta? Cine nu se va însufleți de un praznic mărit ca acesta? A cărui suflet de creștin nu se va aprinde de focul sfânt când va vedea pragul călcând, preotul îmbrăcat cu sfintele haine bisericesti și în mână purtând Sf. Cruce? Flacăra sfântă care în acel moment ridici pe tot natul cu cugetul său sus la ceriu, — pe o clipă e omul inger. O! Ce datorințe și pregătiri alese cere dela noi o zi atât de sfântă!

Ca mirele ce și-a aflat pe mireasa sa și se pregătește pentru ziua însemnată a nunții lor, astfel noi iubiților creștini în ziua de azi ne vom gândi asupra pregătirilor de preț ce ni le cere acea zi mărită.

Dintre toți Fariseii singur Nicodim s'a fost însuflețit de cuvintele lui Iisus, el, care făcea parte din marele sfat al jidovilor, noaptea se ducea la Mântuitorul ca să asculte cuvintele Sale, nu din viclenie, ci cu dorul curat pregătindu-se mai înainte d'a se muta la cele vecinice pentru împărăția cerească. El fu, fraților, acel fericit căruia mai întâi îi descoperi Iisus moartea Sa pe cruce, într'o convorbire frumoasă, mântuitoare: „Și precum Moisi a înălțat șarpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului.“ Precum Moisi a înălțat în pustia Edenului (Numeri XXI. 8.) pe lemn șarpele de aramă, la care de priveau cei mușcați de șerpri veninoși se tămăduiau; (ib. 9.) tot astfel se tămăduiește creștinul de ori ce

boală și viează spre viața de veci de va privi cu îndrăzneală spre Crucea sfântă a Domnului. Să jertim fraților această Duminecă pentru a cunoaște mai pe larg ceea-ce ne-am propus a vă învăța.

Prea curate lemn! Către Tine cruce mărită cu dragoste caută sufletele noastre; Tu care odinioară strămoșilor nostri Romani lemn de ocară le-ai fost, ear dela Cristos sfințindu-te cu prea curatul său sânge, lemn de viață și înviere poporului creștin te-ai făcut. Precum înălțată esti de neamul creștinesc și nutrită cu dragoste de suncul buzelor noastre, așa fii și Tu, singura noastră scăpare și întărire în marea necazurilor acestei vieți.

„Asculta-ți-mă pe mine fii cei cuvioși!“ (Sirach XXXIX. 16).

* * *

Comoara legii noastre creștine este depusă în cartea Sf. Scripturi care se imparte în Testamentul vechiu și cel nou. Isvorul legii este Dzeu Tatăl, ear plinitorul ei Iisus Cristos.

Toate cele scrise în Testamentul vechiu de către proroci și sfinții acelor timpuri, au fost lor descoperite de Dzeu Tatăl cari ca o umbră a creștinismului păstratu-s'au veacuri de-arëndul până la plinirea vremii, când s'a arătat Cristos Soarele dreptății, născut din sinul poporului jidovesc și trimis pentru întoarcerea acestuia din umbra legii vechi la deplinătatea voiei lui Dzeu, care se înfățișă atât de luminat în persoana lui Iisus Cristos. Precum umbra unui lucru e cea mai aproape de același, prezentându-ni-l precum este, tot astfel și Testamentul vechiu era umbra celui nou, plinindu-se în realitate prin Iisus adevărul, ceea-ce în Testamentul vechiu era numai vis, numai umbră. Sf. Ioan gură de aur încă ne arată legea veche numai ca umbra legii noauă, și așa de frumos determină el referința acestor două legi, încât nu pot trece fără a o aminti: „Acolo litera, aici spiritul (înțelesul); acolo corabia lui Noe, aici Fecioara; acolo toiagul lui Aron, aici crucea; acolo mielul, aici Cristos; acolo azima aicea pânea.“

Singură aceasta lipsea poporului evreu a cunoaște și fericirea sa era întemeiată, rămânea adevăratul popor ales alui Dzeu. Ce făcură înse cărturarii, ce lucrară fariseii poporului? Abătura poporul dela lumină la întunec; îi umplu capul că Iisus a venit să le strice legea lor și isbutiră a răscula și poporul necărturar asupra lui Cristos. Îl urmăreau pe tot locul, și ziua și noaptea era gonit plinitorul legii. Chiar și pe aceia pe cari îi vindecase, pe orbii, schiopii și îndrăciții lor îi goneau și scoteau afară din Sinagogă, din adunările lor, pentru-că credeau în Iisus și minunilor ce sevărsia.

Între mulțimea turburată se află însă totuși unul; și încă din boierii poporului, Nicodim, care de frică să nu fie lipsit de cinstea ca membru în Sinedru, se ducea noaptea la Iisus pentru a asculta învățăturile Sale cele de suflet mântuitoare. Pe acesta

il învață Mântuitorul că cel-ce vrea să intre întru împărăția cerului, trebuie să se nască de sus. „Adeverat! Adevărat! Grăesc ție de nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu“ (ib. 3.) La acestea Nicodim începe a se mira, și-i zice: „Cum poate omul să se nască fiind bătrân! Au doară poate a doua oară să intre în pântecul mamei sale, și să se nască?“ (ib. 4.) Eată fiilor cât de invederat ni se arată că poporul jidovesc însuși se ținea de umbra legii vechi, și nu se putea sufla cu duhul sau la înțelesul sau spiritul legii, pe care Iisus, îl aduse în lume, venind singur ca să-l lămurească oamenilor. Nicodim, unul dintre cei mai mari sfetnici ai Sinedriului, se conducea numai de litera legii și deci ușor ne putem închipui cum de întregul sfat nu-l putea auzi pe Iisus, pentru-că voia să planteze duhul legii întru ei. El pune în rând nașterea de sus cu nașterea cea după trup. Iisus însă nu-l respinge, ci din protivă purcede cu el ca și învățătorul cuminte cu învățacelul de nou venit la școală. Cât de minunat pășeste Mântuitorul! Voește a-l lămuri asupra nașterii de sus, și-i succede de minune, arătându-i că nașterea de sus stă din „apă și din Duh“ (ib. 5.) propunându-i astfel lui Nicodim întăia Taină a bisericii noastre, Sf. Taină a botezului, pentru a cărei întemeiere a sângerat Iisus pe Sf. Cruce. Aceasta e baia nașterii cei de a doua, fără de care nici un om nu se poate numi creștin, și prin urmare nici moștear împărăției cerești. Ajungând Nicodim a cunoaște că mare deosebire este între nașterea cea după trup și între cea după Duh, minunându-se de această învățătură atât de luminătoare pentru dânsul uimit, dar și plin de curiositate întreabă: „Cum pot să fie acestea!?!“ (ib. 9.) La această întrebare plină de mirare îi respunde Iisus puțin înfruntător: „Tu ești învățătorul lui Israil și acestea nu le știi!“ (ib. 10.) Adecă: Voi sfatul jidovilor cari vreți a zice că purtați la inimă fericirea vremelnică și vecinică a poporului, cugetați că fericirea de sus se câștigă numai cu nașterea trupească, socotiți a vă fi de ajuns legea mozaică fără deplinirea aceleia prin cea nouă creștină? V'am zis voaue cele pământeste, adecă cari se pot îndeplini fără de greutate, botezarea; și nu credeți, dar cum veți crede dacă voi începe de cele cerești? Și pentru-ca să fie el încredințat cumcă acestea au să se întempele și încă prin pecetluirea lor cu moartea Sa de pe cruce, revine la cele întemplate cu poporul jidovesc pentru cârtire în protiva lui Dumnezeu în pustia lui Edom, și ca de o pildă aleasă din viața poporului Indeu își leagă până aci Taina morții Sale. „Și precum Moisi a înălțat șerpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului.

În pustie multe a pățit poporul evreu până ce a ajuns la Canaan, — acea țeară fericită făgăduită lor de Dumnezeu; „pământul din care curge lapte și miere.“ (Numeri XIV. 8.) Odată șimțește lipsa apei, și Moisi cu toiagul despica peatra și curge apă multă. „Și au bătut adunarea și dobitoacele lor“ (ib. XX.

11.) Altădată în ținutul Merrei, nu puteau să bea apa „că era amară“ (Eșire XV. 23.) ear' Moise prin un lemn arătat de Dumnezeu le-a îndulcit apa: „Și au arătat lui Domnul un lemn, și l'au băgat în apă, și s'a îndulcit apa.“ (ib. 25.) Cu ajutorul toiagului, Moisi a despica marea roșie de a trecut poporul ca pe uscat (Eșire XIV. 16.) și în urmă ca pedeapsă „că nu este nici pâine, nici apă, și sufletul nostru s'a urit cu această până de șartă“ (Numeri XXI. 5.) în protiva lui Dumnezeu; le trimite „serpi omoritori“ (ib. 6.) acărora muscătură numai cu ajutorul unui șarpe de aramă înălțat pe un lemn se vindeca.

Poporul creștin care este adevăratul popor ales alui Dumnezeu a cărui lege o ascundea umbra legii Testamentului vechiu încă rătăcește în pustia acestei lumi; și de câte valuri și necazuri nu se zdrobește creștinul nostru fraților? Acuși îl mușcă șarpele omorțtor al urei și pizei împotriva fratelui său; acuși îi inveninează sufletul său șarpele egoismului, în urma căruia numai pe sine se socoate a fi ear' pe toată cealaltă lume o desprețuește.

Vai! Ce muscătură lasă iubirea de avuții! O! Tu șarpe al invidiei cum muști și topești mai mult ca focul iadului sufletul! De câte ori diavolul, sub chipurile cele mai ascunse tăbărește asupra noastră și ne prinde prin feluri de poftă vătămătoare trupului și sufletului nostru, veștejindu-ni-se trupul și uscându-ni-se sufletul nostru. În astfel de primejdii la cine să scăpăm fraților? Cu ce armă să ne într'armăm? Ușor era poporului jidovesc că cu dînsul era Moise plăcutul lui Dumnezeu și-l scăpa de toată primejdia. „Roagă-te către Domnul; îi zicea poporul — ca să ia dela noi șarpele“ (ib. 7.) O, frații mei! Să nu cârtim, să nu greșim, că dacă în umbra legii vechi se află atâta dar, cum nu vom ave noi creștinii: Dar din dar? Au nu cântă biserica noastră atât de dulce: „Trecut-a umbra legii și Darul a venit?“ Mulțumită Tatălui ceresc, fiecare obște creștină își are pe uu Moise al său, pe preotul creștin ce eliberează pe credincioșii săi de sub robia lui Faraon diavolul și îi povățuește prin pustia acestei lumi către pământul făgăduinței, către Canaanul ceresc. Precum Moise cu ajutorul lui Dumnezeu prin toiagul său a scăpat pe poporul Indeu de foame și sete, de necazuri și moarte tot astfel preotul creștin satură și adapă, alină durerea și scoate din gura morții sufletele creștine.

De când se naște creștinul, când intră în ceata creștină cu ajutorul crucii, i-se deschid ușile bisericii; ear' când reposează, în somnul său, întărit doarme cu Sf. Cruce pe pieptul recit însă cu sufletul cald cald pentru împărăția cerească. Cu cât mai deplină e crucea noastră, plină de putere și cu raze luminătoare de foc, decât lemnul Testamentului vechiu! Acolo era puterea în umbră, ear' acum în razele luminei și a zilei. Pentru aceea semnul s-tei cruci să ne fie comoara noastră și infrumșetarea caselor noastre. În zile amare și grele ce ne pot copleși, și să nu perdem

nici odată din vedere, că ori-ce bucurie și veselie are și o parte de venin, ascunde în sine un „șarpe omoritor.“ În zile de grea ispită, boale și necazuri la dînsa să privim ca la un izvor de tămăduire trupească și sufletească.

Lemnul Testamentului vechiu nesfințit, netocmit în chipul crucii dovedit-a atîta putere și tămăduire, ear crucea noastră cu un chip atît de frumos, sfințită prin sîngele lui Cristos, versatu-s'a prin-trînsa tămăduirea boalelor oamenilor, arătată, între creștinii noștrii de azi domnește o mare receală către dînsa. Trec creștini d'a rîndul prelîngă crucile sfinte ridicate de părinții și moșii noștri evlavioși, fără a-și descoperi macar unul capul și a-și însemna fața sa cu semnul Sf. Cruci. Ah! Timpuri păgâne cît de urit ne-ați copleșit! Cînd cîdem în boale, nu alergăm cu osîrdie la ajutorul Sf. cruci, la biserică, la slujba preotului, ci mai întîi cercăm cu vrăjitorii, cu descîntece și cîte feliiuri de băzăconii tămăduirea noastră, și numai la urmă, ca să nu ne căim cercăm și ajutorul crucii, prin slujba preotului. Atîta credință deșartă cîtă se află în poporul nostru nu cred să mai fie la un alt popor; și e cu mirare, cînd toate popoarele se deșteaptă și luminează, ear poporul Român — Creștin să nu simțească nici atîta voie a se deștepta cel puțin în cea ce privește legea și credința creștină?

Regele Ungariei Coloman supranumit „Cărturarul“ care aproape cu opt sute de ani mai înainte a trăit, a fost atît de înțelept că a oprit în țeara sa vrăjitoriile, cu toate descîntecele desrădăcinînd credința despre strigoi și altele. Noi iubiților și ales poporul Român deși legea noastră încă ne oprește a crede așa ceva, noi alergăm în fugă ca să primim ajutor în boalele de tot felul prin vrăjitorii și descîntece fără de nici un rost și crucea, acea mamă ajutătoare, o desprețnim!

Faraon, cînd Aron cu ajutorul lui Dzeu făcea cu toiagul său minuni, nu laudă pe Dzeu și nu se pleacă a slobozi poporul din robie, și trimite după vrăjitorii Egiptului în cari își punea el toată încrederea sa să arate că și aceia se pricep la aceleași semne. Însă toiagul lui Aron a înghițit toiagele fermecătorilor. (Eșire VII. 12.) Precum se tămăduesc creștinii de boalele ce-i ajung, dacă vor căuta cu încredere spre crucea Domnului și vor cere ajutorul celui ce s'a restignit pe ea.

Lemnul Domnului prorocit de Iezechil ajunse la frumseța cea adevărată în legea creștină. „Și-l voi spânzura pe el — zice Domnul — în munte înalt alui Israil, și-l voi răsădi, și va scoate odrasle, și va face rod și va fi Chedru mare, și se va odihni sub el toată hiara și toată paserea sub umbra lui se va odihni, și ramurile lui se vor așeza.“ (Ierechil XVII. 23.) Au n'a fost crucea Domnului făcută din Chedru, înălțată pe vîrfurile Golgotei alui Israil? Au n'a dat ca odrasle, creștinismul, crescînd în Chedru mare biserică creștină? Cu un rod atît de

îmbelșugat, sub a cărui umbră deasă se pot adăposti hiarele adecă păgânii ear paserile creștinii cu cîtă tigneală se umbresc la umbra cea mare, cu crengile lui intrinse așazatu-s'a preste toată lumea! „Eu sunt — strigă Domnul — ce înalț lemnul cel smerit“ (ib. XVII. 24.) adecă lemnul cel de sminteală Iudeilor și nebulie păgânilor.

* * *

Iubiților frați și fii! Numai puține cuvinte mai am și voi încheia învățătura de azi. Singurul și cel mai de mare preț lucru ce ne-a putut rămînea dela Cristos este crucea sfântă. Praznuirea ei mărită a primit'o biserică noastră între praznicele ei ca o sîrbătoare de întărire; s'o primim și noi întru inimile noastre cu dragoste și căldură creștinească. Nu numai să ne curățim și vîruim casele noastre în preajma acestei zile mari, cugetînd că am plinit destul pentru întimpinarea S. Cruci în casele noastre, ci mai vîrtos inimile noastre să le spălăm și curățim de poftete urite ce stau în protiva crucii.

Impăratul Heracliu îmbrăcat în haine scumpe, însuși a luat pe umerii săi crucea lui Cristos, pe care a eliberat'o de sub mîna Persilor și cu litie mare a pornit cu ea spre Golgota. Ajuns însă la poarta muntelui nu s'a mai putut cliși din loc, pe lîngă toate silința ce și-o dădea. Patriarchul deatunci Zacharia vîzînd aceasta neputința îl sfătui a-și schimba vestmintele împărătești și a le înlocui cu de cele smerite și sîrace, chipul smereniei lui Cristos și făcînd așa au purces pînă la loc.

Astfel noi iubiților să ne schimbăm inimile noastre cele înfrățite cu lumea ca cu vrednicie să putem sîruta crucea sfântă în casele noastre. Amin!

Jabar, 2/15 Septembrie 1901.

Ioan Nicorescu,
preot, gr. or. rom.

Ceva la recompensele sau premiile școliei populare.

Între mijloacele pozitive ale educației se numără și recompensele sau premiile și se consideră de mijloacele pozitive, fiind-că prin ele elevii se îndeamnă spre bine, spre o lucrare mai intensivă.

Despre aceste premii s'a scris în diferite reviste didactice și se va mai scrie încă, de oare-ce cestiunea nici pînă azi de o definitivă soluțiune — fie într'un chip sau altul — nu s'a apropiat.

Așa unii pedagogi sunt pe lîngă, ear' alții contra distribuirii premiilor. Cei dintîiu își motivează părerea cu aceea, că recompensînd sau premiînd pe un elev sau altul pentru diligența, purtarea sa ș. a. prin aceasta facem să-și îndeplinească și cu mai mare zel datorințele sale predispuîndu-l totodată pentru acțiuni utile și nobile, acestialați însă pe motivul, că decernarea premiilor nu se poate executa întotdeauna cu suficientă îndemănare și într'un mod ni-

merit de o parte ear' pe de altă parte fiind-că elevul odată „momit“ cu premiile — ca să fie împărțit cât mai des de asemenea „daruri“ prin o simulație „sui — generis“ ia refugiu la viclenie și înșelătorie, nisuindu-se a se arăta în fața învățătorului, că de ce sentimente nobile și porniri bune e cuprins dînsul; pe când, precum reiese din aceste șire — internul lui nu e cuprins decât de porniri rele și pe cari tinde a și-le valida îndată ce învățătorul dă dosul: Pentru aceea iar' acești din urmă le consideră de niște lucruri, cari cumpănite cu toate nuanțele lor mai mult stau în contradicție cu mențiunea sau scopul urmărit și respective mai mult strică decât contribuiesc la promovarea învățămîntului.

Stînd lucrul astfel apoi fiecare dintre noi cu atît mai vîrtos își poate spune cuvîntul — fie într'un chip sau altul, căci motive aflăm și ici și colo!

Eu încă, ca om cu părerile mele individuale sunt pe lângă aceea, că da, recompense sau premii să se deacearnă elevilor, dar' la decernarea lor să fim cu cea mai mare băgare de seamă, — ceea-ce e a se înțelege astfel: când vine rîndul premiării să căutăm că pe cine și cum avem a-l premia, va să zică: fiecare să fie premiat în proporția meritului său, adecă pe cel diligent și cu conduită bună îl vom premia al doilea și al treilea, ear' cei leneși ca recompensă desigur vor să primească „dojana“ și „înfruntarea“ noastră, spunîndu-le totodată, că pînă nu-și vor împlini datorița cum se cuvine unui școlar bun nu vor fi iubiți și stimați de nimenea și că numai sirguința și stăruința continuă a elevului pot fi luate în considerare la premiare.

Felul premiării diferește: așa unii decernă ca premii cărți, alții covrigi și zaharicale.

Căutînd puțin aci ca oameni de școală, natural vom zice, că între acele premii mai nimerite sunt cărțile, de sine înțeles, scrise amăsurat gradului de pricepere. Întrebînd însă pe un elev, că dintre menționatele premii, ce ar accepta dînsul mai bucuros, — sigur ne putem aștepta la aceea, că dînsul primește bucuros ori care din cele două din urmă; va să zică numai cărți — nu; și acestea din urmă nici nu atît pentru motivul, că dînsul acum dispune „de ale gurei“ — ci acest reson e împins și de împrejurarea că dînsul (elevul) bătîndu-și tot anul capul cu cartea, acum fiindu-se prelegerile, bucuria lui cea mai mare e, că se scapă de carte cel puțin pe timpul vacanței.

Ori cine s'a interesat de asemenea mod de premiare (cu cărți) — în genere vorbind — la o atare conclusie va ajunge!

Și apoi una să nu uităm!

Pe elev îl împinge spre un progres tot mai potențat, tot mai mult — ceea-ce asupra lui face impresie mai plăcută și respective aceea ce dînsul mai bucuros e dispus a primi.

Cuvine-se deci la asemenea ocațiuni — într-

cât de poate — a ținea cont și de gustul sau mai bine „dorința“ micuților!

Pe unele locuri apoi ca premii elevilor li se distribuiesc bani. Și dintre toate premiile — așa se vede — acesta (bani) li primesc copiii mai bucuros, căci zice în sine elevul: dacă am eu „bani“ pot ajunge și la covrigi și zaharicale — eventual și la cărți.

Fără a me identifica cu gustul, respective părerea micuților elevi — eu încă sunt pe lângă acest soi de premii!

În urmarea acestora voiesc a constata, că ținînd cont cătuși de puțin de datorița „micuților“ noștri — „stimulentul de frecvență“ de sine va eși la suprafață.

Când am relevat și numai așa în general favorul ce-l au înaintea elevilor unele din premiile decernate față de altele — îmi iau voe a accentua, că fiecare învățător ca premii să distribue elevilor aceea, ce află mai potrivit, mai corespunzător cu împrejurările între cari se află școala, deoarece-ce singură aceasta împrejurare fie măcar în parte, poate stîrni în elevi voia d'a cerceta școala chiar atunci, când învățătorul de comun are mai mare lipsă de dînsii, către examen, și dobîndind aceasta, „stimulantul nostru de frecvență“ din an în an va fi alimentat de sentimentul de spontaneitate al activității individului, care sentiment precum știm e de o remarcabilă importanță în întreagă instrucțiunea.

În fine una să ne însemnăm:

„Când odată puterile elevilor au ajuns la activitate de sine — premiile cu încetul trebuiesc cassate“ — zice Curthman, o somitate pedagogică!

In fruntea unei reuniuni de învățători. *)

În fruntea fostei reuniuni a învățătorilor din cele patru protopopiate banatice adnexate la diecesa ort.-rom. a Aradului aveam noi învățătorii pe onorabilul domn Paul Rotariu, care ne zicea: „Fiți împlinitori cu datoria asemenea bravului ostaș, care însă nu pentru sumulița de 5 cr. pe zi, ci pentru un alt scop cu mult mai înalt merge el în bătălie, ca să se espună cu însași vieața sa!“

Gălăgiile unor confrăți învățători au zădărnicit încheierea Reuniunii. Am ajuns în situație cu mult mai gravă decât să facem incriminări.

După îndelungate frămîntări, eată-ne venit un alt bărbat venerabil în frunte, vrînd cu cunoscuta-i abnegațiune să ne înalțe de unde căzusem.

Acest bărbat este M. on. domn Emanuil Ungurean; și cine nu l'ar puté cunoaște pentru dărnicia d-sale și neîntrecuta iubire de neam!

Angajat dl Emanuil Ungureanu a muncit în fruntea reactivatei noastre Reuniuni chiar cu risicul sănătății d-sale

*) Patimile înglodaseră odată carul Reuniunii învățătorilor din Banat. Consistorul actual a scos acel car și privea cu încrederea la bărbatul luminat și de inimă, pe care Reuniunea 'și l'a ales de president. La adunarea din 30 Aug. (12 Sept.) a. c. earăși s'au deslîntînt patimile celor-ce numai la putere gîndesc; și au produs priveriștea unei adunări învățătoresci între pahare. Îi stă omului mîntea în loc la gradul de decadență morală a unor oameni.

și așa zdruncinate, precum și să ne sucurgă din avutul propriu multilateralelor trebuințe, ne-a condus timp de un an de zile până la acea mulțămire, cât să avem nu numai statute aprobate după recerințele timpului, ci cât mai curând și prospectul realizabil la înființarea unui fond de stipendii pe seama fiilor de învățatori și învățătoare.

Ce răspunseră o seamă dintre a noastră învățătorime distinsului bărbat? Ca să se disjunge a fi mai mult în fruntea unei reuniuni de învățatori, dovedindu-i-se pe față, că nu voim ordine, nu disciplină; și cine ar pute să ne oprească din calea unei rele porniri?

Intrunirea noastră lasă urme, cari, pentru ținuta unor confrăți învățatori, în foarte tristă lumină se vor reoglindi față cu posteritatea.

Am ales dar' acum, după necualificabilul incident, în al treilea rând un nou president în fruntea unei reuniuni de învățatori, și acesta e: Rev. domn protopresbiter al Timișorii Dr. Tr. Putici.

Ca prospect noului președinte, ne-am afirmat primo loco cu nedisciplinarea noastră; deci, înțelegeți fraților, vă rog: ducem o viață, precum o avem parte și din a noastră vină.

Înțelegeți, vă zic, alta este menițiunea noastră pe calea convenirilor în adunări generale de învățatori: ca unindu ne tot cu mai multe puteri, terenul nostru să ni-l știm cu atât mai ușor și exploata în folosul școlii noastre confesionale și al neamului românesc.

I z v i n , 4 Septembrie 1901.

im.

A p e l .

Simțind noi Panciovenii din ce în ce tot mai mult lipsa unei instituțiuni care să facă posibilă poporului nostru român de aici și eventual și jur câștigarea cu ușurință de cunoștințe folositoare și cugetând că golul acesta s'ar putea umplea mai bine și mai potrivit prin crearea unei biblioteci ori și care, am decis înființarea unei biblioteci parohiale.

Insemnătatea bibliotecilor în genere este peste tot cunoscută, dar' mai vârtos cunoscută și credem și de apreciat sunt foloasele, cari din înființarea acestora și rezultă. Ținem a observa la acest loc, că acestei biblioteci — cu considerare la împrejurările estraordinare din loc și jur — i-s'a destinat ori poate chiar predestinat o misiune cultural-națională specială.

Lipsindu-ne înse necesarele mijloace proprii, apelăm prin aceasta cu toată căldura la bunăvoința și marinimositatea On. public, dar' mai vârtos apelăm la bunăvoința și marinimositatea On. domni autori și editori, precum și la On. noastre librării, ca prin donațiuni de diferite scrieri să binevoiască a ne ajuta întru ajungerea scopului propus.

Marinimoasele donațiuni rugăm a se adresa On. oficiu parochial gr. or. român din loc.

Panciova, din ședința comitetului parochial gr. or. rom. ținută la 29 Iuliu (11 August) 1901.

Iancu Cerbu,
preot ort. rom.

George Hasan,
președinte ad-hoc.

Nic. Țințariu,
not. com. par.

D I V E R S E .

* „Ceres.“ Societate comercială pe acții. Mai puțin fruntași din părțile acestea convingându-se despre rentabilitatea comerțului de cereale, au înființat societatea comercială „Ceres“ cu un capital nefințat, care societate în timp de câteva luni, deși în acest an comerțul de cereale nu a fost nici pe departe așa favorabil ca în alți ani, a arătat un rezultat atât de favorabil, încât îndemnați și incurajați din toate părțile, ni se impune deobligamentul de a exploata acest comerț pe un teren mai întins.

Spre ajungerea acestui scop adunarea generală din 11 Aug. 1901 ni-a autorizat a emite acții noi la societatea „Ceres“. Prețul de 10 coroane al acestor acții este potrivit pentru starea poporului nostru, deoarece se chiar și cel mai sărac cărturar român încă se poate bucura de rentabilitatea acestui comerț prin subscrierea de acții. Condițiunile pentru plățirea acțiilor încă sunt favorabile. Nu dubităm că valoarea acestor acții va crește în timp așa de scurt, încât va face cea mai îmbucurătoare surprindere acționarilor cari vreau să-și asigure a rentă mai bună pentru zile negre.

Satul-nou fiind o comună mare agricolă cu aproape 8050 locuitori, unde se vind pe an cereale în valoare de ca 3 milioane coroane, are drum de fer și fiind aproape de Timiș și Dunăre, comerțul acesta are aici o importanță deosebită. Fiind de lipsă să o rupem odată cu fatala credință, că Românul nu poate face comerț, și să dovedim lumii că posedăm și putem întrece în aptitudinile noastre comerciale pe străinii, cari prin exploatarea acestui comerț și-a făcut palate și 'și-au agonisit averi colosale prin orașele mari și prin sate, ni se impune datorința de a contribui la prosperarea acestei societăți comerciale.

Intențiunea noastră este ca societatea „Ceres“ să fie de model pentru alte societăți de această branșă ce se vor înființa în alte centre românești, și la aceasta societate să se poată califica în acest comerț conducătorii și exploatații acestui comerț.

Pentru subscrierea de acții ne luăm voie a Vă trimite prospectul cu lista de subscriere, rugându-Vă respectuos, ca nu numai în interesul explotării comerțului de cereale, ci și în interesul general al poporului nostru să binevoiți a colecta subscrieri de acții la „Ceres“ încassând de fie-care acție 4 coroane (3 coroane capital și 1 coroană în spese de fondare), ear sumele încassate împreună cu listele de subscriere a le trimite până la 1 Ianuarie 1902 la „Ceres“ societate comercială pe acții în Satul nou (Réva Ujfalu.)

Fiind încredințați că prin valoroasa DV. influință în cercul distinșilor DV. cunoscuți, veți binevoi a contribui la întărirea societății „Ceres“ prin subscrieri de acții, Vă mulțămim înainte pentru mult prețuitul DV. sprijin și semnăm cu toate stina Satul-nou, 28 August 1901. — Direcțiunea dela „Ceres“ societate comercială pe acții: P. Stoica președinte și director executiv, G. Roșculeț membru de direcțiune, St. Negru membru de direcțiune.

* *Mulțumită publică.* Adunarea generală a reuniunii noastre învățătorescă dela 26 și 27 August n. c. a luat la cunoștință plăcută donațiunile ce s'au făcut bibliotecii noastre în decursul anului administrativ 1900/901 în urmarea apelului nostru Nr. 40 dela August n. 1900.

Comitetul central își îndeplinește prin aceasta o datorință plăcută, esprimând pe calea publicații cea mai

ferbinte mulțămită publică taturor P. T. D. D. cari ne-au tins mână de ajutor, se moralicește sau materialicește, întru îndeplinirea grelei noastre misiuni. Special primească adinea noastră mulțămită ferbinte următorii P. T. D. D. pentru donațiunile făcute în favorul bibliotecii 1) P. T. D. goara Maria Cioban inv. dirigintă la școala sup. de fetiță din Arad, pentru un exemplar „scrisori către eleve” în preț de 1 cor. 2) P. T. D. Dr. Ioan Petran prof. seminar în Arad, pentru un exemplar „Topografia satului și a hotarului Măidan” de Dr. Atan. M. Marienescu în preț de 2 cor. 40 fil. și pentru 1 exemplar „cuvântare festivă” la mormântul lui Stefan cel Mare de d. Xenopol. 4) P. T. D. Patriciu Drăgălina prof. diriginte la pedagogiul din Caransebeș pentru 1 exemplar „Din istoria Bănătuului Severinului” în preț 1 cor. 12 fil. 5) Rev. D. Nicolau Măneguț protopresbiter ort. rom. în Murăș-Oșorhei pentru 1 exemplar „Reuniunea Românilor din Ungaria și Transilvania” în preț de 4 cor. 6) P. T. D. Ioachim Muntean preot în Gura-Răului pentru 1 exemplar „Monografia economică culturală a comunei Gura-Răului” în preț de 1 cor. 60 fil. 7) P. T. D. Damaschin Medrea inv. în M. Slătina pentru 2 exemplare „Geografia comitatului Arad” în preț 1 cor. 40 fil. 8) P. T. „Tipografia diecesană din Arad” pentru 1 exemplar legat „Biserica și Școala” pe anul 1901 în preț 10 cor. și pentru 1 exemplar „Calendarul pe anul 1901” în preț de 60 fil. Din ședința ordinară a comitetului central ținută în 5 Septembrie n. c. 1901. — Arad. la Septembrie n. 1901. — Prof. Teodor Ceonțea preș. Florian Ciocară, bibliotecar.

* *Himen.* Maria Ciuruga și Ioan Sârb, cler. abs. fidațați. Roșcani 30 August (12 Sept) 1901.

* *Bibliografie.* Distinsul profesor și scriitor bisericesc, părintele Dr. Iuliu Olariu a îmbogățit cu o prețioasă carte literatura bisericescă, sub titlul „Explicarea Psalmilor din orologiu” (ciaslor) edit. Caransebeș, 1901, Tipografia diecesană. Prețul 2 cor. 50 fil. Această explicare este merită se facă Psalmii înțeleși de către lector și prin aceasta să devină vivificatoare sublimitatea gândurilor și sentimentelor religioase cuprinse în Psalmi.

„Gramatica Română” pentru școlăle primare de Dr. Ioan Petran, a ajuns în scurtă vreme a II-a ediție. Această trecere este cea mai bună recomandare a gramaticii dlui Dr. Ioan Petran.

Posta Redacției.

Din cauza unei mari îmbulzeli de material, o mare parte a articolelor sosite din afară nu s'a putut publica; și pierzindu-și actualitatea, nu putem reveni asupra lor. Rugăm pe colaboratorii nostri externi, ca ținând seamă de această împrejurare să nu ne lipsească nici de-acum înainte de încrederea lor.

Concurs.

Pe baza ordinului Ven. Consistor gr.-or. român aradan de sub Nr. 4496 din 1901, se scrie concurs din nou pentru îndeplinirea parohiei din comuna Pâncota, protopresbiteratul Șiriei, diecesa Aradului — devenită vacantă prin moartea decedatului Isaia Faur — cu termen de alegere pe 21 Octombrie (3 Novembre) 1901.

Beneficiul acestei parohii este: 1) Una sesiune pământ estravilan comasat de 33 jugere 104□; 2) Un intravilan; 3) Birul de 300 coroane din cassa episcopiei culturale; 4) Venitele ștolare dela 140 case.

În temeiul ord. Consistorului Nr. 6932—7540 din anul trecut decretându-se aceasta parohie de clasa primă, recurenții sunt avertizați a susține petițiile adresate comitetului parohiei, instruite conform §-lui 15 litera a) din „Regulament pentru parohii” până în 18/31 Octombrie 1901 exclusiv, d-lui protopop Georgiu Popovici în Világos ear cu observarea §-lui 18 din citatul „Regulament” sunt poftiți a-se prezenta în cutare Duminică, ori sârbătoare pentru a cânta respective a celebra și cuvântă.

Alesul e obligat a ținea catechisare cu ucenicii meseriași de rel. gr. ort. română din Pâncota în toate Dumnicile de peste an, fără altă remunerare.

Din încredințarea Venerabilului Consistor.

Șiria la 14 Septembrie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GEORGIU POPOVICI, m. p. protop. tractual.

—□—

Se scrie concurs pentru parohia vacantă Iosani, cu filia Butani-Magiști, tractul Peșteșului (comit. Bihor,) conform ordinațiunei Ven. Consistor gr.-or. rom. orădan din 13/26 August 1901. Nr. 1449/129 B. cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Din comuna Iosani, casa parochială cu 2 chilii calină, cămară și apartinențele trebuincioase cu o grădină de $\frac{3}{4}$ juger, 100 cor.; 2) altă grădină și a cimiterului în preț de 40 cor.; 3) dela 58 n-re de case câte-o vică de cucuruz; 4) dela 53 n-re de case câte 2 cor. 106 cor. dela Iosani de tot; 352 cor.;

1) Dela comuna Butani, 8 jugere pământ arător, și fânațe în preț de 90 cor.; 2) dela 38 n-re de case câte-o vică de cucuruz sfârâmat a 2 cor: 76 cor.; 3) dela 38 n-re de case câte 80 fil. 60 cor. cutotal: 226 cor: 80 fil.

2) Dela comuna Magiști, dela 36 n-re de case câte-o vică cucuruz, sfârâmat a 2 cor. 76 cor.; dela 36 n-re de câte 1 cor. 60 fil. 57 cor. 60 fil.; cu totul dela comună Magiști 129 cor. 60 fil 3) Stolele usuete după calculul mediei al celor 5 ani din urmă dela toate trei comunele 100 cor. 4) Ajutorul de stat la cei fără 8 clase e de 476 cor. 96 fil. Suma totală a venitelui e de 1285

Doritorii de-a ocupa această parohie sunt poftiți a-și trimitte recursel lor până la termenul sus amintit, provăzute cu documentele necesare subscrisului în Lugoșul-superior p. u. Eled, și a se prezenta, în vre-o Duminică, ori sârbătoare la vre-una din cele două biserici spre a-și arăta dasteritatea în cele preoțești.

Comitetele parochiale:

În conțelegere cu mine: TEODOR FILIP, m. p. protopop.

—□—

Se scrie concurs pentru vacanta parohie din comuna Balaie, tractul Peșteșului (comit. Bihor) conform ordinațiunei Ven. Consistor gr.-or. rom. oradan din 13/26 August 1901 Nr. 1451/125 B. cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială nouă cu trei chilii, culină cu un intravilan de un juger de pământ; 2) Pământ arător 6 jug. catastrale în preț de 200 cor. 3) un juger pământ lângă casa parochială în preț de 20 cor.; 4) Birul preoțesc dela 108 n-re de case parte grâu parte cucuruz câte una vică a 2 cor. — 216 cor. 5) Claca jumătate zi cu plugul dela fiecare plugar în preț de 60 cor.; 6) Claca dela fie-care ziuș o zi întregă 60 cor.; 7) O holdă catastrală de prunat 250 cor.; 8) Congrua

dela stat pentru cei fără de 8 clase este 297 cor. 60 fil. 9) Stolele usuate 100 cor. Tot la olaltă 1203 cor. 60 fil.

Cei-ce doresc a ocupa această parohie sunt poftiți a-și trimite petițiunile lor adresate comitetului parochial subscrisului provăzute cu toate documentele necesare în Lugojul-superior p. u. Élesd până la terminul sus amintit, și a se presenta în vre-o Duminecă, ori sêrbătoare la S-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cele procești.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: TEODOR FILIP, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Hodoni (presbiteratul Timișorii) se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala.“

Beneficial anual se compune din: 1. Folosirea unei sesiuni de pământ; 2. Birul parochial (șase pătrare grâu după o sesiune) și 3. Venitul stolar usitat; aceste împreună cu întregire stabilită și asignată din partea înaltului guvern, pe temeiul coalelor de fașiune încuviințate, în suma de 463 coroane 54 fil., asigură un venit de cel puțin 1600 coroane; deci parohia este de clasa primă. Relutul de cortel este încă asigurat.

Alesul se obligă a locui însuși în casa bisericască Nrul 77 și să plătească epitropiei parohiale în rate trei-lunare anticipative suma de 200 cor. anual, pentru folosirea acestei că și; constătătoare din 4 chilii, cuiună și toate apartinătoarele.

Sarcinile publice după întreg beneficial are să le supoarte alesul, care fără alta remunerațiune este îndatorat se provadă și învățământul religiniei la elevii cari frecventază școala de toate zile și la adulți.

Dela concurenți se cere evalueațiunea prescrisă în Ș-ul 15 lit. a) a Regulamentului pentru parohii. Recurenții vor avé să se presente în vre-o duminică ori sêrbătoare în sf. biserică din loc, cu observarea Ș-ului 18 din același Regulament, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală. Recursele sunt a se trimite la P. On. oficiu presbiteral în Timișoara-Fabric.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în Hodoni la 4/17 Septembrie 1901.

Comitetul parochial.

Cu consensul presb. tractual: Dr. TR. PUTICI, m. p.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala superioară gr. ort. română din Covășinț, protopresbiteratul Șiriei, diecesa Aradului, devenit vacant prin pensionarea învățătorului Teodor Muntean de aici — cu termen de alegere pe: 14/27 Octomvre 1901.

Dotățiunea anuală împreună cu acest post este: 1) Locuința cu grădină de legume; 2) Salar în bani 400 cor.; 3) Usufructul alor două pătrare pământ și pășunea de patru și jumătate jughere 600 cor.; 4) Opt orgii lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ 160 cor.; 5) În paușal de scriptoristica 10 cor.; 6) Spese de conferința 20 cor.; 7) Dela înmormântări unde va fi poftit cu liturgie 2 cor., ear fără liturgie 1 cor.

După dotațiunea învățătorescă, darea regească, comitatensă, ecvivalentul s. c. l. le va solvi alesul.

În temeiul hotărîrii Sinodului eparchiei noastre, Nr. 79 și 80 din 1883, acest post învățătoresc se clasifică de clasa primă și așa dela competenț se recere:

a) Estras de botez, spre a dovedi că e român gr. ort.; b) Testimoniu despre absolvarea cel puțin a patru clase gimnaziale, reale, ori civile; c) Testimoniu despre absolvarea preparandiei, cu calcul general eminent sau laudabil; d) Testimoniu de evalueațiune cu calcul general distins; e) Atestat dela inspector și comuna biseri-

cească unde au servit, despre sporul produs cu elevii în anul școlar 1900/1901; f) Atestat despre serviciul ne-întrerupt prestat ca învățător; g) Declarație, că pe baza serviciului prestat, de când își formează dreptul la cvinvenal; h) Atestat despre capacitatea de-a instrua și conduce cor pe note; Intrelăsarea vre-unui document va resulta eschiderea din candidare.

Alesul, fără alta renumerație e obligat a conduce strana și a instrua tineretul în cântările liturgice pe note, nu altecum în tenoarea „Normativul“ a da mână de ajutor conducătorului oficiului parohiei.

Petitele astfel instruate și adresate comitetului parohiei Covășinț, sunt până în 8/21 Octomvre 1901 esclusiv, a se susțerne Preaonoratului oficiu protopopesc gr. ort. român în Șiria (Vilăgos); — ear până în ziua alegeri, în cutare Duminecă ori sêrbătoare a se presenta în s-a biserică din Covășinț pentru a dovedi desteritatea în cant și tipic.

Covășinț la 26 August (8 Sept.) 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GEORGE POPOVICI, m. p. protop. inspector.

—□—

Se escrie de nou concurs în foaia diecesană „Biserica și Școala,“ pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci — clasele inferioare, — din Bârsa.

Emolumentele sunt: 336 cor. în bani; 10 jug. pământ estravilan care aduce un venit anual de 100 cor.; 4 șinice grâu, 4 șin. zucuruz; 4 stângeni de lemne; pentru conferința 20 cor.; scriptoristica 10 cor.; dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor.; cvartir și 1/2 grădină.

Doritorii de a ocupa această stațiune, recursele — adresate comitetului parochial concernent și provăzute, afară de toate documentele prescrise și despre eventualul serviciu neîntrerupt, precum și cu o „Declarațiune,“ că pe baza serviciului prestat în altă comună, de când își formează dreptul la cvinvenal? — să le substeară P. O. D. Ioan Georgia insp. școl. în Buteni (N.-Butyin) inclusive până la 22 Septembrie (5 Oct.) a. e., având până la acel termen să se prezenteze în s. biserică din comună spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în Bârsa, la 19 August v. 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protoprebiter, inspector școlar.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunile învățătoresci, din comunele următoare din protopresbiteratul Halmagiului, cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

- 1) Lungșoara-Vosdoci, cu salar de 500 cor.
- 2) Pravaleni, cu salar de 480 cor.
- 3) Dobroț, cu salar de 524 cor.
- 4) Ciungani, cu salar de 560 cor.
- 5) Secaș, cu salar de 534 cor.
- 6) Madrigesti, cu salar de 472 cor.
- 7) S-Buceava, cu salar de 480 cor.
- 8) Săturo, cu salar de 440 cor.
- 9) Hontișor, cu salar de 420 cor.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni, sunt avisați recursele provăzute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial, a le trimite oficiului protopresbiteral în Halmagiu.

Ioan Groza,
adm. protop.

—□—